

«Βασιλιάδες»: Πρωτοχρονιάτικο έθιμο (π. Κωνσταντίνος Ι. Κώστας, παπαδάσκαλος)

/ [Πεμπτούσια](#)

Πραγματοποιήθηκε με την εθελούσια συμμετοχή καλαντιστών το πρωτοχρονιάτικο έθιμο “Βασιλιάδες 2017” στην Ενορία του Αγίου Διονυσίου Βελβεντού.

Οι καλαντιστές προσήλθαν στην πρωτοχρονιάτικη (2017) Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό του Αγίου Διονυσίου Βελβεντού. Στη διανομή του αντιδώρου (ντυμένοι άνδρες και γυναίκες με παραδοσιακές στολές) έψαλαν τα παραδοσιακά κάλαντα της Πρωτοχρονιάς “Άγιος Βασίλης έρχιτι - Γινάρης ξημιρώνει” μέσα στο Ναό και στη συνέχεια βγαίνοντας από αυτόν στα σπίτια της Ενορίας. Οι οικογένειες περιμένουν και υποδέχονται τους καλαντιστές, βγαίνουν στην αυλή με τους δίσκους γεμάτους κεράσματα γιορταστικά, κερνούν και ανταλλάσσονται ευχές.

Στη Θεία Λειτουργία έψαλαν: Γιάννης Τζινίκος, Γιώργος Καραγιάνης, Δήμητρα Κίτση, Γιάννης Παπαγόρας, Τάκης Στεφανόπουλος, Θωμάς Πουλιάνας. Ιερόπαιδες: Δημήτρης Μινιάη, Μιχαήλ Αντωνίου, Χαρίσης Μαχτσές.

Το πρωτοχρονιάτικο έθιμο "Βασιλιάδες" μεταφέρθηκε στην Ενορία από τα χωριά

των Πιερίων ορέων. Οι ρίζες του χάνονται μέσα στο χρόνο. Δεν είναι αποκομμένο από τη Θεία Λειτουργία και δεν λειτουργεί αυτόνομα και χολιγουντιανά. Ο Αη-Βασίλης εδώ είναι ο συγκεκριμένος και υπαρκτός Άγιος της ιστορίας και της Εκκλησίας. Δεν κατασκευάστηκε από τις Εταιρείες και δεν υπάγεται στην αγορά του μάρκετινγκ. Είναι η προέκταση της Θείας Λειτουργίας έξω από το Ναό. Απηχείται στο έθιμο η ευχή: Εν ειρήνη προέλθωμεν. Οι καλαντιστές γίνονται φορείς αυτής της ειρήνης. Του Χριστού. Και της Θείας Λειτουργίας. Μια ειρήνη που εισχωρεί και γεμίζει τα πρόσωπα, τις σχέσεις τους και τα πράγματα του βίου όλα. Όλα τα κάνει ειρηνικά, τα κάνει να χαίρονται και να ακτινοβολούν από αγάπη και από διάθεση προσφοράς.

Βασιλιάδες 2017: Αθανασία Κώστα πρεσβυτέρα, Ολυμπία Δουλδούρα, Θεοδώρα Δελνιώτη, Ανθούλα Παπαγόρα, Αικατερίνη Νικοπούλου, Ελένη Παπαδημητρίου, Δημήτριος Στεφάνου, Γεώργιος Χρ. Παπαγόρας, Θωμάς Παπαγόρας, Γεώργιος Καρδάκος, Νίκος Ι. Κουκόλης, Θωμάς Αντωνίου και ο Ηλίας Γ. Παπαγεωργίου. Μάγειρας: ο Περικλής Παπαγεωργίου.

Ακολουθούν 2 από τα παραδοσιακά κάλαντα των "Βασιλιάδων".

Απ' αρχοντάδες βγαίνουμε - και σ' αφεντάδες πάμε

Χριστός παένιν αμπροστά - Βασίλης το κατόπι.

-Βασίλ' αμ' πόθεν έρχισί - κι αμ' πόθεν κατιβαίνεις;

-Ιγώ 'π' τα ξένα ερχουμί - κι στα δικά σας πάω.

-Σαν έρχισ' απ' την ξενιτιά - πες μας κανά τραγούδι.

-Ιγώ τραγούδια μαθησκά - τραγούδια να σας λέου,

την πατιρίτσα 'κουμπησά - να πω την αλφαβήτα,

κι η πατιρίτσα ητάν χλουρή - κι απόλικο κλουνάρια,

κλουνάρια χρυσουκλώναρα - κι ανάργυρά ειν' τα φύλλα,

να κατιβαίν' η πέρδικά - να πίν' κι να γιομίζει.

να παίρν' νιρό στου στόμα της - κι χιόνι στα φτερά της,

να ραίν' κι τουν αφέντη της - να ραίν' κι την κυρά της.

Ισείς πουλλοί κι μεις πουλλοί – κι τ' χρόν' κι άλλου ένα.

Μέσα σε τούτη την αυλή – με μάρμαρα στρωμένη,

εδώ έχουν χίλια πρόβατα – και δυο χιλιάδες γίδια,

εδώ έχουν έναν πιστικό – τον καγκελοφρυδάτο.

-Βρε, πιστικέ, βρε πιστικέ – βρε καγκελοφρυδάτε,

το τίνος είν' τα πρόβατα – το τίνος είν' τα γίδια,

το τίνος είναι το μαντρί – με το φλουρί ζω(σ)μένο;

-Δικά μας είναι τα πρόβατα – δικά μας είναι τα γίδια,

δικό μας είναι το μαντρί – με το φλουρί ζωμένο,

με το φλουρί, με την ανδρειά – με το μαργαριτάρι.

Οι καλαντιστές αφού τελείωσαν τη διαδρομή επέστρεψαν στο Ναό. Στο αρχονταρίκι ο π. Κωνσταντίνος “διάβασε”, έκοψε και μοίρασε την “Βασιλειόπιτα 2017”. Το φλουρί “έπεσε” στον Νίκο Ι. Κουκόλη. Ακολούθησε το καθιερωμένο κέρασμα στους “Βασιλιάδες” και στους κατά σύμπτωση επισκέπτες: λουκάνικο, τηγανιά, τσίπουρο, κρασί – όλα προσφορές των ενοριτών και των κρεοπωλείων

Πλατανορέματος και Βελβεντού.

Ας εισοδεύσουμε το “Εν ειρήνη προέλθωμεν” της Θείας Λειτουργίας στις υπάρξεις μας και στις σχέσεις μας, με προσδοκίες (προσευχής και συν-εργατικότητας) εξάπλωσής της στις κοινωνίες, τις τοπικές και τις εθνικές. Για να ειρηνεύσει, εν Χριστώ, ο πολύπαθος (εξ ιδίων αμαρτημάτων) κόσμος μας.

